

Minder bekende locaties in Gent

HUIS DE BAERDEMAECKER, Désiré Fiévéstraat nr. 34

Daniël Van Ryssel

De straat van Nieuwland tot het Stapelplein met het hier besproken huis werd genoemd naar Désiré Fiévé (Gent 1825-1908), houthandelaar, grondeigenaar, rechter bij de handelsrechtbank, katholiek volksvertegenwoordiger en senator. Ze werd in 1857 dwars doorheen zijn eigendom getrokken. Het straatbeeld wordt bepaald door magazijnen en opslagplaatsen (dichtbij de haven) en huizenblokken van arbeiders en kleine burgerhuizen. Recent kwamen er complexen van sociale woningen tot stand in een architectuur van hoge kwaliteit.

Afb. 1. Bevlagd pand De Baerdemaeker.

Het huis nummer 34 is een neoclassicistisch herenhuis gebouwd in 1855 door de familie De Baerdemaecker, reders en eigenaars van een vervoer- en bevrachtingsbedrijf (zie artikel over Gentse reders in dit nummer). De naam stond nog lang op een kordon boven de benedenvensters, zoals een foto in de snelinventaris *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen* te zien geeft. Het is een eerder onopvallende witbepleisterde en beschilderde lijstgevel van vijf traveeën en twee en een halve bouwlaag. Rechthoekige vensters met houten rolluikkasten op de begane grond en omlijste bovenvensters met bekronende onderbroken frontons. Ronde vensters in de bovenste halve bouwlaag. Uitspringende kroonlijst op gedecoreerde consoles. Een poort met fraai houtwerk.

De Baerdemaecker was betrokken bij de oprichting van de twee Congo-rederijen SMC en later CBMC (Compagnie Belge Maritime du Congo), directe voorlopers van de beroemde CMB (Compagnie Maritime belge) (zie artikel over Gentse reders van Guido De Latte elders in dit nummer).

Is het wit geschilderde huis groot maar aan de buitenkant eerder onopvallend, van zodra men de poort binnentreedt, krijgt men een totaal andere indruk. Het is een breedhuis en diephuis tegelijk. Met een tuin en achterliggende gebouwen. Het huis heeft ook enige tijd dienst gedaan als Deense ambassade. Tot een vijftiental jaren geleden was het eigendom van de familie De Baerdemaecker en werkten daar in de kamers die tot bureaus waren ingericht minstens een vijftigtal bedienden. Maar toen alle handelsactiviteiten naar Antwerpen werden overgebracht, kwam het huis tot leegstand, had Antwerpen geen belangstelling meer en werd het uiteindelijk verkocht.

Als men in het poortgebouw door de glazen deur rechts het eigenlijke huis binnen gaat, staat men meteen in de hal, het trappenhuis tegelijk, en komt men onmiddellijk onder de indruk van de originele fraaie decoraties op de wanden en boven de deuren, de brede houten draaitrap naar de bovenverdiepingen en de glazen koepel in het plafond om het trappenhuis te verlichten. Alles nog in onaangetaste staat, zeer waarschijnlijk een gevolg van het feit dat het huis altijd in handen van dezelfde familie is gebleven.

Bij rondgang volgt dan op het gelijkvloers en de eerste verdieping een opeenvolging van kleinere salons en grotere vergaderzalen, die alle met veel smaak en heel kunstzinnig door de eigenaar werden ingericht. Een uitgesproken voorkeur voor decoratie in art nouveau en art déco. In een eerste salon treft men een originele ingebouwde boekenkast met ingebonden boeken uit de 19de eeuw en vroeger; in een tweede salon staan onder een grote lichter de tafel de stoelen en de schrijftafel die aan Edward Anseele hebben toebehoord; in nog een ander salon treft men Aziatische zijdetekeningen en is een hele

wand bedekt met tekeningen van de Gentse kunstschilder Maurits Langskens (Gent 1884-Schaarbeek 1946), dan weer een kamer met houten winkelkasten van de lederzaak Delvaux en wit-blauwe coupélampen van Wagons Lits (in 1872 gesticht door de Luikenaar Georges Nagelmaekers); een biljartzaal... Zo staat men in iedere kamer voor nieuwe ontdekkingen en verrassingen, bijvoorbeeld: de slagtang van een olifant van wel twee meter, een heel mooie art deco lampadaire, kunstwerken en snuisterijen van over de hele wereld, beklede en totaal onopvallende ingemaakte kasten...

Nauwelijks te geloven dat men in een weinig bekende straat in de havenbuurt een huis met zoveel moois kan aantreffen... een woonhuis en een museum voor sierkunsten tegelijk. Zo moeten er zeker en vast nog meer zijn in Gent... maar men moet ze weten te vinden.

Afb. 2. Gerenoveerde gevel zonder opschrift (2015).

Literatuur

Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Stad Gent. Noord-Oost. Deel 4 nb (1979), p. 119.

Cogen, H. (1990), *Gentse stadswijken en beluiken. Wandelvoordrachten. Wandeling van Grauwpoort tot Muidepoort*. Gent 1990.

De Latte, G. (2014), *Reders, bankiers & scheepsmakelaars in de Belle Epoque – Scheepseigendom en sloopshypotheek in de registers van de Antwerpse hypotheekbewaring in de periode 1879-1908 – Bijdrage tot de Belgische maritieme geschiedenis*, Academia Press, Gent, p. 18 en 19 en akten op p.586 en 587 (72/III/22 en 72/III/25).

Bezoek aan het huis. Informatie van de eigenaar.